

- 1 ומניין יודעים שזהו שינוי שקשור עם י"ב-י"ג תמוז? - כאשר רואים שזהו שינוי שהוא מעין השינוי
2 שנעשה אז אצל בעל השמחה והגאולה:
- 3 עד י"ב-י"ג תמוז, הנה בעל השמחה והגאולה שמסר נפשו עבור התורה, היה בבית האסורים או
4 במצב של גירוש רחמנא-ליצלן, ואילו בי"ב-י"ג תמוז נעשה מצב הפכי - שכתוצאה מהמאסר בגלל
5 עבודתו בהפצת התורה ומצוותיה, ניתוסף יום-טוב בישראל, ולא זו בלבד שנעשה המצב כפי שהיה קודם
6 המאסר, אלא כפי שבעל השמחה והגאולה אמר אז⁴⁷, שעתה יתוסף כו' ("איצטער וועט ערשט
7 צוקומען"), כיון ש'ראו כל אפסי ארץ"⁸⁰ שמותר לעשות ענינים אלו.
- 8 ומזה מובן, שההוכחה לכך שגם בשנת תשכ"ו הרי זה לא רק באופן ש"הימים האלה נזכרים", אלא
9 גם "נעשים", היינו, שהנס הוא גם עכשיו (כמו האופן ש"יאמר לחומץ וידלוק"), היא - כאשר רואים
10 שמי"ב-י"ג תמוז זה נעשה שינוי באופן כזה.
- 11 יז. ובפרטיות יותר:
- 12 השינוי כתוצאה מי"ב-י"ג תמוז צריך להתבטא בנוגע למי שעד עכשיו שמר את התורה ומצוות
13 לעצמו, והיה סבור, שצריך אמנם להיות הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה", אבל ענין זה יכול להיעשות
14 על-ידי אחרים; הוא לא רוצה לילך ל"חוק", ולא רוצה לעסוק ב"יפוצו"; די לו בכך שיש לו את
15 ה"מעיינות" לעצמו.
- 16 ועל-דרך-זה בדרגא שלמטה מזה - בנוגע למי שעד עתה לא היו אצלו המעיינות, בגלל טענתו, שאביו
17 וזקנו ואבי זקנו וכל ישראל כולם שהיו לפני הבעל-שם-טוב, ועל-דרך-זה לפני רבינו הזקן, ועל-דרך-זה
18 לפני רבינו נשיאנו, הסתפקו והתקיימו ללא לימוד תורת החסידות (שהרי זה נתגלה רק על-ידי
19 הבעל-שם-טוב), וגם ללא הפצת המעיינות (שהתחיל מהבעל-שם-טוב, ואחר-כך על-ידי רבינו הזקן,
20 ובפרט לאחרי י"ט כסלו⁸¹), וללא יפוצו מעינותיך חוצה שאין למטה ממנו (כפי שהתחיל על-ידי רבינו
21 נשיאנו); וכיון שהעולם היה יכול להתקיים אלפי שנה ללא "יפוצו מעינותיך" - אינו מחוייב להפוך
22 עולמות... ויכול להתנהג כפי שהתנהג אבי זקנו.
- 23 - אבי זקנו אף פעם לא קרא "עיתון"; ומעולם לא עלה על דעתו לתקן ("פארפוצן") את זקנו; לא
24 עלה על דעתו שיהיה אצלו מצב שלא יהיה עסוק בלימוד התורה במשך רוב היום; ולא עלה על דעתו
25 שכאשר יהודי יבוא לבקש ממנו טובה, ישלח את ה"מזכירה" לברר אם מדובר אודות "גביר" גדול,
26 שבשבילו הוא נמצא בבית, ולולי זאת (אם יפחת מספר האפסים שלאחרי הספרה הראשונה), אזי מצוה
27 לומר שהוא לא נמצא בד' אמות אלו, כיון שאין זה לפי כבודו...
- 28 אצל זקנו, כאשר היה מגיע יהודי - היה רץ לקראתו כדי להקדים ליתן לו "שלום עליכם", שלא
29 לעבור על גזילת העני בבתיכם⁸²; ואילו אצלו - לא מיבעי שלא שייך שירוץ לקראתו, אלא גם כשמודיעים
30 לו שהגיע פלוני, מברר תחילה מהו מצבו הכספי - כמה אפסים יש לו, וככל שיגדל מספר האפסים,
31 תגדל אצלו מהותו!
- 32 כשמדובר אודות עיתונים, אודות העסק בענינים שאינם דברי-תורה, או בנוגע לעשיית טובה ליהודי
33 - הרי הוא במצב שונה מאבי זקנו; ואילו כשאומרים לו שכיון שניתוספה מחלה חדשה יש הכרח ברפואה
34 חזקה יותר⁸³ - טוען הוא שכיון שאביו זקנו לא הוצרך לרפואה זו, הרי זו הוכחה שגם הוא אינו צריך
35 רפואה זו!...
- 36 אבי זקנו היה בריא, ולכן היה יכול להסתפק במאכלים פשוטים, ללא צורך בסממני רפואה; אבל
37 כאשר נעשה דור חלש, ועד שנעשה דור יתום - אזי יש צורך לשלול מחלות כאלו שבדורות הקודמים

(83) ראה בארוכה שיחת י"ג תמוז תשי"ב סכ"ו ואילך (תורת מנחם - התוועדות ח"ו ע' 72 ואילך). וש"נ.

(80) שם צח, ג.

(81) ראה סה"ש תורת שלום ס"ע 112.

(82) ראה ברכות ו, סע"ב.